

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü

21 Aralık

2011

Bu çalışma, Bologna Bilgi paketinin hazırlanma sürecinde, Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünün öğretim programında yapılacak değişikliklere ışık tutabilmek amacıyla bölüm bologna çalışma grubu tarafından düzenlenmiştir.

**Paydaş Analizi
Raporu**

ADI

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

PAYDAŞ ANALİZİ

ARALIK-2011

EDİTÖRLER

Yrd. Doç. Dr. Bahar BARAN

Doç. Dr. Ercan AKPINAR

YAZARLAR

Yrd. Doç. Dr. Bahar BARAN

Doç. Dr. Ercan AKPINAR

Giriş	4
BÖLÜM 1 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenlerce incelenmesi.....	6
BÖLÜM 2 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğretim Planındaki Dersleri Değerlendirmeleri.....	11
BÖLÜM 3 Farklı Bölümlerdeki Öğretmen Adayları İle Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Ortak Proje Yapma Durumları.....	17
BÖLÜM 4 Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları..	22
BÖLÜM 5 Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleklerinden Memnuniyet Durumları.....	24
SONUÇ.....	29

Bu çalışma, Bologna Bilgi paketinin hazırlanma sürecinde, Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünün öğretim programında yapılacak değişikliklere ışık tutabilmek amacıyla bölüm bologna çalışma grubu tarafından düzenlenmiştir. Bu kapsamda paydaş analizinin bilimsel temellere sahip olabilmesi amacıyla paydaşların öğretim programı ile ilgili görüşlerini ortaya çıkartmaya yönelik farklı çalışma konuları belirlenerek bu çalışma konuları üzerinden veri toplama araçları geliştirilmiş, veriler toplanmış, analiz edilmiş ve raporlaştırılmıştır.

Bu kapsamda, ilk olarak Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü iç paydaşları olarak bölüm öğrencilerinin görüşleri alınmıştır. İkinci olarak bölümün dış paydaşları olarak bilişim teknolojileri öğretmenlerine ve farklı bölüm öğrencilerine ulaşılmıştır. Bu süreçte Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri 4. Sınıf öğrencileri veri toplama, veri analizi ve raporlaştırma süreçlerinde katkı sağlamışlardır.

Bu kapsamda, bu rapor bağlamında aşağıdaki araştırma konuları incelenmiştir.

- Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenlerce incelenmesi
- Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğretim Planındaki Dersleri Değerlendirmeleri
- Farklı Bölümlerdeki Öğretmen Adayları İle Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Ortak Proje Yapma Durumları
- Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ve
- Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleklerinden Memnuniyet Durumları.

İç ve dış paydaşlardan yukarıdaki araştırma konularına yönelik elde edilen sonuçlar dikkate alınarak bölüm eğitim amacı ve program çıktıları belirlenmiştir.

b

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri
Eğitimi Bölümü, Bologna
toplantısından bir görüntü

BÖLÜM 1

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenlerce incelenmesi

1.1. Araştırmanın Amacı

Yapılacak olan çalışmada; Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenlerce (cinsiyet, seviye, lise türü, vb) incelenmesi amaçlanmaktadır.

1.2. Yöntem

1.2.1. Evren ve Örneklem

Çalışma Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünde 2011-2012 eğitim yılı Güz döneminde eğitim gören Bilişim öğretmeni adayları ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın katılımcıları, amaçlı örnekleme yöntemleri içerisinde kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile belirlenmiştir.

1.2.2. Veri Toplama Araçları ve Veri analizi

Bu çalışmada kullanılan veri toplama aracı Üstüner (2006) tarafından hazırlanan Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğidir.

Çalışmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows paket programı ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yüzde ve frekans ile ifade edilmiştir. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeylerinin amacının cinsiyete, seviyesine ve mezun olunan lise türüne göre farklı olup olmadığını belirlemek için ise yüzde ve frekanslar karşılaştırılmıştır.

1.3. Bulgular

Bu araştırmada sınıf seviyesi, cinsiyet, lise türü, ekonomik durum, kümülatif ortalama, ailede öğretmen birey olup olmadığı ve öss puanına BÖTE bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında değişim olup olmadığı incelenmiştir. Her bir bağımsız değişkene göre yürütülen analizler yeni bir başlık altında gösterilmiştir.

1.3.1. Cinsiyet

İlişkisiz örneklem t-testi cinsiyete göre BÖTE Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değişip değişmediğini değerlendirmek için yürütülmüştür. Erkeklerin ortalama puanları ($\bar{x} = 117,32$; $SD = 18,90$) ile bayanların ortalama puanları ($\bar{x} = 114,33$; $SD = 20,38$) arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir ($t = .742$; $p = .460$).

Tablo1. Cinsiyet'e göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumdaki farklılığı inceleyen t-testi sonuçları.

Cinsiyet	n	\bar{x}	SS	t	p
kadın	39	114,33	20,38	-,742	,460
erkek	59	117,32	18,90		

1.3.2. Sınıf seviyesi

Örneklemede öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları sınıf seviyesine göre incelendiğinde ortalama değerlerin birbirine yakın değerler çıktığı gözlemlenmiştir (tablo 2).

Tablo 2. Sınıf Düzeyi'ne göre kişi sayısı, ortalama ve standart sapmanın dökümü.

Sınıf Seviyesi	n	\bar{x}	SS
1	18	116,44	17,94
2	36	111,86	18,79
3	20	116,00	17,66
4	24	122,42	22,22
Toplam	98	116,13	19,46

Anova testi sınıf düzeyine göre BÖTE Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değişip değişmediğini değerlendirmek için yapılmıştır. Sınıf düzeyi ortalama puanları arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir ($F(3, 94) = 1,433$; $p = .238$).

Tablo3.Sınıf Düzeyi'ne göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumdaki farklılığı inceleyen ANOVA testi sonuçları.

Toplam	Toplamların Karesi	Sd	Ortalamaların Karesi	F	p
Gruplar arası	1606,692	3	535,564	1,433	,238
Grup içi	35126,583	94	373,687		
Toplam	36733,276	97			

1.3.3. Lise Türü

Örneklemede öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları lise türüne göre incelendiğinde ortalama değerlerin birbirine yakın değerler olduğu gözlemlenmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Lise Türü'ne göre kişi sayısı, ortalama ve standart sapmanın dökümü.

Lise Türü	n	\bar{x}	SS
Meslek lisesi	56	115,88	20,08
Anadolu Öğretmen Lisesi	3	125,33	26,27
Genel Lise	21	121,24	17,82
Anadolu Lisesi	15	109,53	18,53
Toplam	95	116,36	19,62

Anova testi lise türüne göre BÖTE Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değişip değişmediğini değerlendirmek için yapılmıştır. Lise türüne göre ortalama puanları arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir ($F(3, 91) = 1,269$; $p = .290$).

Tablo 5. Lise türü'ne göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumdaki farklılığı inceleyen ANOVA testi sonuçları.

Toplam	Toplamların Karesi	Serbestlik Derecesi	Ortalamaların Karesi	F	p
Gruplar arası	1453,497	3	484,499	1,269	,290
Grup içi	34736,335	91	381,718		
Toplam	36189,832	94			

1.3.4. Ailede Öğretmen Bireyin Varlığı

İlişkisiz örneklem t-testi ailede öğretmen bireyin olup olmadığına göre BÖTE Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değişip değişmediğini değerlendirmek için yürütülmüştür. Ailede öğretmen birey olanların ortalama puanları $(\bar{x} = 116,82; SD = 23,92)$ ile ailede öğretmen birey olmayanların ortalama puanları $(\bar{x} = 115,85; SD = 17,55)$ arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir ($t = .193; p = .848$).

Tablo6. Ailede öğretmen bireyin olup olmadığına göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumdaki farklılığı inceleyen t-testi sonuçları.

Ailede Öğretmen Olan Birey	n	\bar{x}	SS	t	p
Evet	28	116,82	23,92	,193	,848
Hayır	70	115,85	17,55		

1.3.5. Gelir Düzeyi

Örnekleme öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları gelir düzeyine göre incelendiğinde ortalama değerlerin birbirine yakın değerler olduğu gözlemlenmiştir (Tablo 7).

Tablo 7. Gelir Düzeyi'ne göre kişi sayısı, ortalama ve standart sapmanın dökümü.

Gelir Düzeyi	n	\bar{x}	SS
0-700	11	123,64	14,13
700-1000	25	108,88	18,66
1000-2000	42	117,83	18,82
2000-5000	17	120,24	23,24
Toplam	95	116,58	19,53

Anova testi gelir düzeyine göre BÖTE Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değişip değişmediğini değerlendirmek için yapılmıştır. Gelir düzeyine göre ortalama puanları arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir ($F(3, 91) = 2,101; p = .106$).

Tablo 8. Gelir Düzeyi'ne göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumdaki farklılığı inceleyen ANOVA testi sonuçları.

Toplam	Toplamların Karesi	Serbestlik Derecesi	Ortalamaların Karesi	F	p
Gruplar arası	2323,080	3	774,360	2,101	,106
Grup içi	33544,078	91	368,616		
Toplam	35867,158	94			

1.3.6. Öss Puanı

Örnekleme öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları Öss puanına göre incelendiğinde ortalama değerlerin birbirine yakın değerler olduğu gözlemlenmiştir(Tablo 9).

Tablo 9. ÖSS puanına göre kişi sayısı, ortalama ve standart sapmanın dökümü.

ÖSS puanı	<i>n</i>	\bar{x}	SS
330-340	5	108,20	23,86
341-350	28	118,89	18,36
351-360	35	117,43	18,33
361-370	17	119,71	18,87
371-	4	102,50	27,98
Toplam	89	117,13	19,16

Anova testi ÖSS puanına göre BÖTE Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değişip değişmediğini değerlendirmek için yapılmıştır. ÖSS puanına göre ortalama puanları arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir ($F(4,84) = .992$; $p = .416$).

Tablo 10. ÖSS Puanı'na göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumdaki farklılığı inceleyen ANOVA testi sonuçları.

Toplam	Toplamların Karesi	Serbestlik Derecesi	Ortalamaların Karesi	F	p
Gruplar arası	1457,803	4	364,451	,992	,416
Grup içi	30852,579	84	367,293		
Toplam	32310,382	88			

1.3.7. Kümülatif Ortalama

Örnekleme öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları kümülatif ortalamalarına göre incelendiğinde ortalama değerlerin birbirine yakın değerler olduğu gözlemlenmiştir(Tablo 11).

Tablo 11. Kümülatif Ortalama'ya göre kişi sayısı, ortalama ve standart sapmanın dökümü.

Kümülatif Ortalama	<i>n</i>	\bar{x}	SS
1.81-2.50	36	116,25	20,82
2.51-3.50	37	116,14	19,30
Toplam	73	116,19	19,92

Anova testi kümülatif ortalamaya göre BÖTE Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değişip değişmediğini değerlendirmek için yapılmıştır. Kümülatif ortalamaya göre ortalama puanları arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir ($F(1,71) = .001; p = .981$).

Tablo 12. Kümülatif Ortalama'ya göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumdaki farklılığı inceleyen ANOVA testi sonuçları.

Toplam	Toplamların Karesi	Serbestlik Derecesi	Ortalamaların Karesi	<i>F</i>	<i>p</i>
Gruplar arası	,241	1	,241	,001	,981
Grup içi	28593,074	71	402,719		
Toplam	28593,315	72			

BÖLÜM 2

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğretim Planındaki Dersleri Değerlendirmeleri

2.1. Araştırmanın Problemi

Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği öğrencilerinin bölüm derslerini hangi derecede önemli görmekte ve yeni öğretim programında görmek istedikleri dersler nelerdir?

- Farklı sınıf seviyelerinde bulunan dersler ne derecede önemlidir?
- Yeni öğretim programında olması istenen seçmeli derslerden hangileri daha önemlidir?
- Kadın ve erkek öğrenciler dersleri ne derecede önemli görmektedir?

2.2. Yöntem

BÖTE öğrencilerinin bölüm derslerine ilişkin görüşlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu araştırma nicel verilere dayandırılacağı için tarama araştırması (survey) yöntemi kullanılmıştır.

2.2.1 Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2011–2012 öğretim yılında İzmir ilindeki Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi BÖTE öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen veri toplama aracı 82 kız 148 erkek olmak üzere toplam 230 öğrenciye uygulanmıştır.

2.2.2. Veri toplama aracı

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, BÖTE öğrencilerinin bölüm derslerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi için her sınıftaki ayrı olmak üzere toplamda dört bölüm ve 114 maddeden oluşan anketler kullanılacaktır. Detaylı veriler elde edebilmek için her sınıfa buldukları düzeye kadar olan derslerle ilgili bilgilerine başvurulacaktır. Her sınıf düzeyi için hazırlanan anketteki 10 soru birbirinin aynısıdır.

Araştırmacılar veri toplama aracının hazırlanması sürecinde alanyazın araştırmaları sonucunda bölüm dersleriyle ilgili öğrenci görüşlerini belirlemek için kullanılacak maddeleri hazırlamışlardır. Daha sonra bu maddeler bir araya getirilip 100 soruluk bir madde havuzu oluşturulmuştur. Alan uzmanı Yrd. Doç. Dr. Bahar Baran'ın görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak bu maddeler sınıf düzeylerine göre ayrılmıştır. Hazırlanan anketler ek-1'de gösterilmektedir.

2.2.3. Verilerin analizi

BÖTE öğrencilerinin bölüm derslerini ne derece önemli gördüklerini belirlemek için cinsiyet ve sınıf seviyesine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklem testinden yararlanılacaktır. Verilerin analizi aşamasında SPSS 16 programı kullanılacaktır.

2.3. Bulgular

Bu bölümde araştırmada elde edilen verilere ilişkin bulgulara yer verilmektedir. Bulgular, araştırma sonuçları temel alınarak yorumlanmaktadır.

2.3.1 Öğretim planında bulunan derslerin değerlendirilmesi

Tablo-1 incelendiğinde genel olarak BÖTE bölümü öğrencilerinin 1. sınıfta gördükleri derslerle ilgili olarak Eğitimde Bilişim Teknolojileri dersini (%42,3) ve İngilizce dersini (%23,4) çok daha önemli gördükleri üzerinde yoğunlaşmalar olduğu fark edilmektedir. Matematik dersi (%17,1) ve Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersleri (%16,2) ile az yoğunlukta çok daha önemli oldukları düşünölmektedir. Öte yandan Türkçe(Yazılı-Sözlü Anlatım) dersinin (%27) önemsiz ve (%28,8) biraz önemli olduğu görölməsi üzerine öğrencilerin Türkçe dersini en önemsiz ders olarak düşöndükleri görölmüştür.

Öğrencilerin 2. sınıftaki gördükleri dersler arasından Eğitimde Grafik ve Canlandırma dersini % 59,3 olan en büyük oranla çok daha önemli olarak düşöndükleri ortaya çıkmaktadır. Hiçbir öğrencinin Bilgisayar Donanımı dersini önemsiz ve biraz önemli olarak düşömediği görölmektedir. Öğrencilerin %50,6'sı Bilgisayar Donanımı dersini ve % 54,5'i programlama dilleri dersini çok daha önemli olarak seçtikleri görölmektedir. Bununla birlikte Öğretim tasarımı (%29,6) ve Seçmeli Mesleki yabancı dil (%25,9) dersleri çok daha önemli gördükleri dersler arasında 4. ve 5. sırada gelmektedir. Öte yandan Fizik dersinin öğrencilerin %50,6'sı tarafından 2. sınıfın en önemsiz dersi olarak düşönüldüğü görölmektedir. Yalnızca 2 öğrenci Fizik dersini çok daha önemli gördüğünü belirtmiştir.

Tablo-1 incelediğinde genel olarak 3. sınıf derslerinden Veri tabanı yönetim sistemleri dersinin öğrencilerin %60,0'ı tarafından çok önemli gördükleri üzerinde yoğunlaşmalar olduğu fark edilmektedir. Bu oranla birlikte Veri Tabanı Yönetim Sistemleri dersi BÖTE bölümü öğrencileri açısından en önemli ders olarak düşönüldüğü ortaya çıkmaktadır. Programlama dersinin öğrencilerin %48,1'i ile çok daha önemli görölen dersler arasında üst sıralarda yer aldığı görölmektedir. İşletim sistemleri dersi (%37,0), Çoklu Ortam Tasarımı dersi (% 36,7) ve Bilgisayar Ağları ve İletişim dersi (%36,7) ile çok daha önemli görölen dersler arasında yer almaktadır. Öğrencilerin %40,7' si Özel Eğitim dersinin önemli olduğunu düşönmektedir. Öte yandan Bilim tarihi dersinin, 3. sınıf dersleri arasında en önemsiz (%40,7) düşönüldüğü üzerinde yoğunlaşmaların arttığı görölmektedir.

Öğrencilerin 4. sınıftaki derslere yönelik önem seviyeleri incelendiğinde çok önemli dersler açısından sıralandığında ilk sırada Web Tasarımı (%46,7), Okul Deneyimi (%40,0) ve Proje Geliştirme ve Yönetimi (%36,7) dersi gelmektedir. Proje Geliştirme dersi hiçbir öğrenci tarafından önemsiz ve biraz önemli olarak düşönülmemektedir. Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersinin dağılımında genel olarak birbirine yakınlıklar olduğu görölmektedir.

Tablo 1.

BÖTE öğrencilerinin dersleri ne derece önemli gördüğünün yüzde ve frekansları

Dersler	n	Önemsiz		Biraz Önemli		Önemli		Çok önemli		Çok daha Önemli	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Eğitimde Bilişim Teknolojileri	111	4	3,6	9	8,1	24	21,4	27	24,3	47	42,3
Matematik	111	12	10,8	24	21,6	31	27,9	25	22,5	19	17,1
Eğitim Bilimine Giriş	111	12	10,8	14	12,6	47	42,3	25	22,5	13	11,7
Türkçe (Yazılı-Sözlü Anlatım)	111	30	27,0	32	28,8	31	27,9	16	14,4	2	1,8
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	111	17	15,3	21	18,9	39	35,1	16	14,4	18	16,2
İngilizce	111	12	10,8	9	8,1	41	36,9	23	20,7	26	23,4
Eğitim Psikolojisi	77	7	9,1	9	11,7	20	26,0	28	36,4	13	16,9
Programlama Dilleri	77	2	2,6	2	2,6	10	13,0	21	27,3	42	54,5
Eğitimde Materyal Tasarımı ve Kullanımı	77	10	13,0	13	16,9	20	26,0	20	26,0	14	18,2
Fizik	77	39	50,6	16	20,8	17	22,1	3	3,9	2	2,6
Bilgisayar Donanımı	77	0	0	0	0	15	19,5	23	29,9	39	50,6
Öğretim İlke ve Yöntemleri	77	3	3,9	10	13,0	30	39,0	23	29,9	11	14,3
Seçmeli Çocuk Ergen Ruh Sağlığı	77	8	10,4	14	18,2	27	35,1	15	19,5	13	16,9
Öğretim Tasarımı	54	5	9,3	4	7,4	16	29,6	13	24,1	16	29,6
Eğitimde Grafik ve Canlandırma	54	0	0	3	5,6	5	9,3	14	25,9	32	59,3
Ölçme ve Değerlendirme	54	2	3,7	6	11,1	18	33,3	11	20,4	17	31,5
Seçmeli Mesleki Yabancı Dil	54	3	13,0	10	18,5	12	22,5	11	20,4	14	25,9
İşletim Sistemleri ve Uygulamaları	54	0	0	9	16,7	8	14,8	17	31,5	20	37,0
İnternet Tabanlı Programlama	54	1	1,9	2	3,7	10	18,5	15	27,8	26	48,1
Uzaktan Eğitim	54	3	5,6	5	9,3	19	35,2	12	22,2	15	27,8
Özel Öğretim Yöntemleri	54	3	5,6	6	11,1	17	31,5	18	33,3	10	18,5
Bilim Tarihi	54	22	40,7	13	24,1	15	27,8	1	1,9	3	5,6
Sınıf Yönetimi	54	7	13,0	6	11,1	18	33,3	13	24,1	10	18,5
Özel Eğitim	54	4	7,4	8	14,8	22	40,7	11	20,4	9	16,7
Çoklu Ortam Tasarımı ve Üretimi	30	1	3,3	1	3,3	6	20,0	11	36,7	11	36,7
Bilgisayar Ağları ve İletişim	30	0	0	3	10,0	8	26,7	8	26,7	11	36,7
Veri Tabanı Yönetim Sistemleri	30	0	0	2	6,7	4	13,3	6	20,0	18	60,0
Topluma Hizmet Uygulamaları	30	8	26,7	7	23,3	10	33,3	2	6,7	3	10,0
Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	30	6	20,0	7	23,3	11	36,7	3	10,0	3	10,0
Seçmeli 2 Pc Ortamında Yazarlık Dilleri Uygulaması	30	3	10,0	7	23,3	8	26,7	8	26,7	4	13,3
Proje Geliştirme ve Yönetimi	30	0	0	0	0	10	33,3	9	30,0	11	36,7
Web Tasarımı	30	0	0	1	3,3	5	16,7	10	33,3	14	46,7
Bilimsel Araştırma Yöntemleri	30	5	16,7	5	16,7	8	26,7	7	23,3	5	16,7
Okul Deneyimi	30	0	0	3	10,0	4	13,3	11	36,7	12	40,0
Seçmeli 3 Bilgisayarda İstatistik Uygulamaları	30	6	20,0	7	23,3	10	33,3	5	16,7	2	6,7
Gk Seçmeli 1 Teknolojik Gelişim ve İnsan	30	7	23,3	8	26,7	6	20,0	6	20,0	3	10,0

2.3.2. Önerilecek Seçmeli derslerin değerlendirilmesi

Tablo-2 incelendiğinde genel olarak BÖTE bölümü öğrencilerinin seçmeli olarak ders programında yer almasını istedikleri dersleri önem sırasına koyduklarında ilk sırada 57 kişinin çok daha önemli olarak düşündüğü İleri Düzey Programlama dersi %51,4'lük oranla yoğunlaşmaların olduğu görülmektedir. 2. sırada ise 53 kişinin çok daha önemli olarak düşündüğü Photoshop dersi %51,4 lük oranla yer almaktadır. Aynı zamanda Mesleki Etik (%34,2) ve Diksiyon (%31,5) dersleri bölümde yer alması açısından çok daha önemli olarak düşünülen dersler arasında olduğu görülmektedir. Öğrenme Güçlüğü dersi öğrenciler tarafından %40,5 oranla önemli görülen bir ders olduğu ortaya çıkmaktadır. Seçmeli ders olarak Origami ise %47,7 ile en çok önemsiz görülen ders olarak öğrenciler tarafından önemsiz olduğu görülmektedir.

Tablo-2.

BÖTE öğrencilerinin farklı seçmeli derslere karşı önem dereceleri

Dersler	N	Önemsiz		Biraz Önemli		Önemli		Çok önemli		Çok daha Önemli	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Eğitimde Drama	111	28	25,2	23	20,7	36	32,4	11	9,9	13	11,7
Eğitim Felsefesi	111	28	25,2	32	28,8	25	22,5	17	15,3	9	8,1
Eğitimde İletişim	111	13	11,7	15	13,5	35	31,5	33	29,7	15	13,5
Cinsel Sağlık Bilgisi Eğitimi	111	28	25,2	26	23,4	28	25,2	11	9,9	18	16,2
Hızlı Okuma Teknikleri	111	15	13,5	11	9,9	36	32,4	25	22,5	24	21,6
Mesleki Etik	111	6	5,4	10	9,0	33	29,7	24	21,6	38	34,2
Diksiyon	111	3	2,7	8	7,2	36	32,4	29	26,1	35	31,5
İleri Düzey Görsel Programlama	111	6	5,4	9	8,1	17	15,3	22	19,8	57	51,4
Origami	111	53	47,7	25	22,5	19	17,1	3	2,7	11	9,9
Eğitimde Araştırma ve Bilgi	111	20	18,0	22	19,8	31	27,9	24	21,6	14	12,6
Öğrenme Güçlüğü	111	12	10,8	14	12,6	45	40,5	22	19,8	18	16,2
Photoshop	111	1	0,9	9	8,1	19	17,1	29	26,1	53	47,7
Fotoğrafçılık	111	14	12,6	27	24,3	28	25,2	16	14,4	26	23,4
Sağlıklı Yaşam Stratejileri	111	16	14,4	24	21,6	30	27,0	20	18,0	21	18,9

2. 3.3. Cinsiyet faktörüne göre Sınıf bazında seçmeli derslerin değerlendirmeleri

BÖTE öğretmen adaylarının cinsiyet ve sınıf düzeyine göre derslere verdikleri önem dereceleri belirtilmiştir.

2.3.3.1. Birinci sınıf dersleri

Tablo-3 incelendiğinde kadın öğretmen adayları ile erkek adayların derslere karşı önem sıralamasında 21 bayan, 26 erkek öğrencinin “çok daha önemli” olarak işaretlediği ders Eğitimde Bilişim Teknolojileri dersidir. BÖTE adaylarından 20 kadın, 10 erkek toplamda 30 kişinin “önemsiz” diye işaretlediği ders ise Türkçe Yazılı Sözlü Anlatım dersidir.

Tablo-3.

BÖTE 1 öğrencilerinin cinsiyet farklılığı temel alınarak derslere verdikleri önem dereceleri

Dersler	Cinsiyet	Kişi Sayısı	Önemsiz	Biraz Önemli	Önemli	Çok Önemli	Çok Daha Önemli
Eğitimde Bilişim Teknolojileri	Kadın	45	2	4	5	13	21
	Erkek	66	2	5	19	14	26
Matematik	Kadın	45	6	6	19	9	5
	Erkek	66	6	18	12	16	14
Eğitim Bilimine Giriş	Kadın	45	6	3	19	12	5
	Erkek	66	6	11	28	13	8
Türkçe Yazılı Anlatım	Kadın	45	10	11	14	9	1
	Erkek	66	20	21	17	7	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	Kadın	45	5	3	20	8	9
	Erkek	66	12	18	19	8	9
İngilizce	Kadın	45	3	0	17	9	16
	Erkek	66	9	9	24	14	10

2.3.3.2 ikinci sınıf dersleri

Tablo-4 incelendiğinde kadın öğretmen adayları ile erkek adayların derslere karşı önem sıralamasında 15 bayan, 27 erkek öğrencinin “çok daha önemli” olarak işaretlediği ders Programlama Dilleri dersidir. Aynı zamanda adaylar Bilgisayar Donanımı dersinin de çok önemli olduğunu belirtmişlerdir. Sayıca fazla olan erkek öğrenciler ile kadın öğrencilerin derslere verdikleri önem bazında anlamlı bir farklılık yoktur. BÖTE adaylarının önemsiz olarak gördükleri ders ise fizik’tir.

Tablo-4.

BÖTE 2 öğrencilerinin cinsiyet farklılığı temel alınarak derslere verdikleri önem dereceleri

Dersler	Cinsiyet	Kişi Sayısı	Önemsiz	Biraz Önemli	Önemli	Çok Önemli	Çok Daha Önemli
Eğitim Psikolojisi	Kadın	25	3	0	5	13	4
	Erkek	52	4	9	15	15	9
Programlama Dilleri	Kadın	25	1	1	5	3	15
	Erkek	52	1	1	5	18	27
Eğitimde Materyal Tasarımı ve Kullanımı	Kadın	25	1	3	9	7	5
	Erkek	52	9	10	11	13	9
Bilgisayar Donanımı	Kadın	25	0	0	6	6	13
	Erkek	52	0	0	9	17	26
Fizik	Kadın	25	12	7	6	0	0
	Erkek	52	27	9	11	3	2
Öğretim İlke ve Yöntemleri	Kadın	25	1	4	7	9	4
	Erkek	52	2	6	23	14	7
Seçmeli Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı	Kadın	25	2	4	10	6	3
	Erkek	52	6	10	17	9	10

2.3.3.3 Üçüncü sınıf dersleri

Tablo-5 incelendiğinde sadece kadın adayların Uzaktan Eğitim dersine erkek adaylardan daha fazla önem verdiği görülmektedir. Diğer derslerde anlamlı farklılık görülmemektedir.

Dersler	Cinsiyet	Kişi Sayısı	Önemsiz	Biraz Önemli	Önemli	Çok Önemli	Çok Daha Önemli
Öğretim Tasarımı	Kadın	19	2	1	2	6	8
	Erkek	35	3	3	14	7	8
Eğitimde Grafik ve Canlandırma	Kadın	19	1	1	2	15	1
	Erkek	35	2	4	12	17	2
Ölçme ve değerlendirme	Kadın	19	1	2	4	5	7
	Erkek	35	1	4	14	6	10
Seçmeli Mesleki Yabancı Dil	Kadın	19	1	3	4	5	6
	Erkek	35	6	7	8	6	8
İşletim Sistemleri ve Uygulamaları	Kadın	19	2	4	6	7	2
	Erkek	35	7	4	11	13	7
İnternet Tabanlı Programlama	Kadın	19	0	1	2	6	10
	Erkek	35	1	1	8	9	16
Uzaktan Eğitim	Kadın	19	0	1	6	3	9
	Erkek	35	3	4	13	9	6
Özel Öğretim Yöntemleri	Kadın	19	1	1	5	10	2
	Erkek	35	2	5	12	8	8
Bilim Tarihi	Kadın	19	10	3	5	0	1
	Erkek	35	12	10	10	1	2
Sınıf Yönetimi	Kadın	19	3	2	9	3	2
	Erkek	35	4	4	9	10	8
Özel Eğitim	Kadın	19	3	2	7	5	2
	Erkek	35	1	6	15	6	7

2. 3.3.4 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği öğrencilerinin cinsiyet farklılığına göre 4. sınıf derslerine karşı önem dereceleri

Tablo-6'da ise derslere verilen önem bazında adaylar birbirine yakın dereceler vermişlerdir.

Tablo-6.

BÖTE 4 öğrencilerinin cinsiyet farklılığı temel alınarak derslere verdikleri önem dereceleri

Dersler	Cinsiyet	Kişi Sayısı	Önemsiz	Biraz Önemli	Önemli	Çok Önemli	Çok Daha Önemli
Çoklu Ortam Tasarımı ve Üretimi	Kadın	13	0	1	2	6	4
	Erkek	17	1	0	4	5	7
Bilgisayar Ağları ve İletişim	Kadın	13	2	2	3	6	2
	Erkek	17	1	6	5	5	1
Veri Tabanı Yönetim Sistemleri	Kadın	13	1	0	3	9	1
	Erkek	17	1	4	3	9	1
Topluma Hizmet Uygulamaları	Kadın	13	3	5	2	2	1
	Erkek	17	5	2	8	0	2
Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	Kadın	13	4	3	4	1	1
	Erkek	17	2	4	7	2	2
Seçmeli 2 Pc Ortamında Yazarlık Dilleri Uygulaması	Kadın	13	2	2	3	3	3
	Erkek	17	1	5	5	5	1
Proje Geliştirme ve Yönetimi	Kadın	13	0	0	3	2	8
	Erkek	17	0	0	7	7	3
Web Tasarımı	Kadın	13	0	0	2	4	7
	Erkek	17	0	1	3	6	7
Bilimsel Araştırma Yöntemleri	Kadın	1	4	2	3	3	1
	Erkek	4	1	6	4	2	4
Okul Deneyimi	Kadın	13	0	3	1	5	4
	Erkek	17	0	0	3	6	8
Seçmeli 3 Bilgisayarda İstatistik Uygulamaları	Kadın	13	1	5	4	2	1
	Erkek	17	5	2	6	3	1
Gk Seçmeli 1 Teknolojik Gelişim ve İnsan	Kadın	13	4	4	1	3	1
	Erkek	17	3	4	5	3	2

BÖLÜM 3

Farklı Bölümlerdeki Öğretmen Adayları İle Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Ortak Proje Yapma Durumları

3.1. Araştırmanın Problemi

Farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının teknoloji tabanlı proje yapma sürecinde bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla birlikte çalışmalarının önemi nedir?

- Farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının teknoloji tabanlı proje yapma sürecinin analiz aşamasında bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla birlikte çalışmalarının önemi nedir?
- Farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının teknoloji tabanlı proje yapma sürecinin tasarım aşamasında bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla birlikte çalışmalarının önemi nedir?
- Farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının teknoloji tabanlı proje yapma sürecinin geliştirme aşamasında bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla birlikte çalışmalarının önemi nedir?
- Farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının teknoloji tabanlı proje yapma sürecinin uygulama aşamasında bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla birlikte çalışmalarının önemi nedir?
- Farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının teknoloji tabanlı proje yapma sürecinin değerlendirme aşamasında bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla birlikte çalışmalarının önemi nedir?

3.2. Yöntem

3.2.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini, İzmir ili Buca ilçesi Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören BÖTE bölümü dışındaki öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ulaşılabilen örnekleme yöntemi ile seçilen Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 78 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Deneklerin özellikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo-1
Örneklem Özellikleri

		Frekans	%
Cinsiyete göre	Kadın	54	69,2
	Erkek	24	30,8
Yaşa göre	17-20 yaş	43	55,1
	21-24 yaş	32	41,0
	25 yaş ve üzeri	3	3,8
Bölümlere göre	Türk Dili ve Edebiyatı	12	15,4
	Ortaöğretim Matematik Öğretmenliği	16	20,5
	Sınıf Öğretmenliği	10	12,8
	Formasyon	5	6,4
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	14	17,9
	Fransızca Öğretmenliği	3	3,8
	Müzik Öğretmenliği	2	2,6
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	16	20,5
Sınıflara göre	2.Sınıf	31	39,8
	3.Sınıf	25	32,1
	4.Sınıf	17	21,8
	Formasyon	5	6,4
	Bilgisayar kullanım sürelerine göre	0 saat	6
	1-3 saat	50	64,1
	4-6 saat	20	25,6
	10-12 saat	2	2,6

2.4. Veri toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Farklı Bölümlerdeki Öğretmen Adayları İle Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Ortak Proje Yapma Durumları Hakkında Tutum Maddeleri” yazılmıştır. (Ek.1) Bu maddeler birlikte çalışılacak projenin aşamaları kendi içinde gruplandırılmış ve her grup için 4 madde hazırlanmıştır. Projenin analiz, tasarım, geliştirme, uygulama, değerlendirme bölümleri için toplamda 20 madde bulunmaktadır. Bu maddeler önem sırasına göre 5’li dereceleme ölçeğinde düzenlenmiştir. Ayrıca ölçek sonunda 2 tane açık uçlu soru sorulmuştur.

3. 3. Bulgular

Bu bölümde ölçek uygulandıktan sonra elde edilen nicel ve nitel veriler üzerinde durulacaktır. Ölçek maddelerinden elde edilen veriler “nicel veriler”, açık uçlu sorulara verilen yanıtlardan elde edilen veriler ise “nitel veriler” başlığı altında incelenmiştir.

3.3.1. Nicel Veriler

Ölçekte bulunan maddeler proje yapma aşamalarına göre gruplandırılmıştır. Teknoloji tabanlı bir projenin analiz, tasarım, geliştirme, uygulama, değerlendirme aşamalarında BÖTE öğrencileriyle birlikte çalışmanın önemine ilişkin veriler grup ve madde bazında düzenlenerek verilmiştir.

3.3.1.1. Proje Yapma Sürecinin Analiz Aşaması

Analiz aşamasına yönelik ölçek maddeleri incelendiğinde en fazla işaretlenen derecenin 3 ve 4 puan olduğu görülmektedir. Ortalama değerler yuvarlandığında 1. ve 4. maddeler 3 puan,

2. ve 3. maddeler 4 puan almıştır. Öğretmen adayları bu aşamada verilerin toplanması, analizi ve değerlendirilmesi konularında bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla çalışmanın önemli olduğunu belirtmişlerdir (Tablo 2).

Tablo-2

Analiz Aşamasıyla İlgili Maddelerden Elde Edilen Veriler

	Çok Önemsiz (1 Puan)		Önemsiz (2 Puan)		Orta Önemli (3 Puan)		Önemli (4 Puan)		Çok Önemli (5 Puan)		\bar{x}	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Analiz	1. Konu ile ilgili kavram yanlışlarının belirlenmesinde	2	2,6	11	14,1	29	37,2	25	32,1	11	14,1	3,41
	2. Literatür taranmasında	0	0	5	6,4	27	34,6	29	37,2	17	21,8	3,74
	3. Verilerin toplanması, analizi ve değerlendirilmesinde	3	3,8	6	7,7	16	20,5	33	42,3	20	25,6	3,78
	4. Öğrenme hedeflerinin belirlenmesinde	8	10,3	8	10,3	22	28,2	24	30,8	16	20,5	3,41
Toplam											3,58	

3.3.1.2. Proje Yapma Sürecinin Tasarım Aşaması

Tarım aşamasına yönelik ölçek maddeleri incelendiğinde en fazla işaretlenen derecenin 4 puan olduğu görülmektedir. Ortalama değerler yuvarlandığında 5., 6. ve 8. maddeler 4 puan, 7. madde 3 puan almıştır. Öğretmen adayları bu aşama için içeriğin tasarıma uygun hale getirilmesinde bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla çalışmanın önemli olduğunu belirtmişlerdir (Tablo 3).

Tablo-3

Tasarım Aşamasıyla İlgili Maddelerden Elde Edilen Veriler

	Çok Önemsiz (1 Puan)		Önemsiz (2 Puan)		Orta Önemli (3 Puan)		Önemli (4 Puan)		Çok Önemli (5 Puan)		\bar{x}	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Tasarım	5. Kullanılacak programların seçilmesinde	1	1,3	7	9,0	14	17,9	31	39,7	25	32,1	3,92
	6. Proje araçlarının belirlenmesinde	0	0	9	11,5	21	26,9	30	38,5	18	23,1	3,73
	7. Öğretim yöntem ve tekniklerinin belirlenmesinde	5	6,4	13	16,7	19	24,4	25	32,1	16	20,5	3,43
	8. İçeriğin tasarıma uygun hale getirilmesinde	1	1,3	7	9,0	10	12,8	35	44,9	25	32,1	3,97
Toplam											3,76	

3.3.1.3. Proje Yapma Sürecinin Geliştirme Aşaması

Geliştirme aşamasına yönelik ölçek maddeleri incelendiğinde en fazla işaretlenen derecenin 4 puan olduğu görülmektedir. Öğretmen adayları bu aşama için her türlü yardımcı materyalin üretilmesi sürecinde ve materyallerin değerlendirilip yeniden düzenlenmesinde bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla çalışmanın önemli olduğunu belirtmişlerdir (Tablo 4).

Tablo 4: Geliştirme Aşamasıyla İlgili Maddelerden Elde Edilen Veriler

	Çok Önem-siz (1Puan)		Önemsiz (2 Puan)		Orta Önemli (3 Puan)		Önemli (4 Puan)		Çok Önemli (5 Puan)		\bar{x}	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Geliştirme	9. Her türlü yardımcı materyalin üretilmesi sürecinde	3	3,8	3	3,8	25	32,1	32	41,0	15	19,2	3,68
	10. Materyallerin değerlendirilip yeniden düzenlenmesinde	4	5,1	4	5,1	21	26,9	33	42,3	16	20,5	3,68
	11. Analiz ve tasarım aşamasında planlanan öğrenme ortamının bütün bileşenlerinin geliştirilmesinde	2	2,6	10	12,8	22	28,2	29	37,2	15	19,2	3,58
	12. Materyalin kullanıma hazır hale getirilmesinde	3	3,8	6	7,7	21	26,9	33	42,3	15	19,2	3,65
Toplam											3,65	

3.3.1.4. Proje Yapma Sürecinin Uygulama Aşaması

Uygulama aşamasına yönelik ölçek maddeleri incelendiğinde en fazla işaretlenen derecenin 4 puan olduğu görülmektedir. Öğretmen adayları bu aşama için olası teknik arızalarda bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla çalışmanın önemli olduğunu belirtmişlerdir (Tablo 5).

Tablo 5: Uygulama Aşamasıyla İlgili Maddelerden Elde Edilen Veriler

	Çok Önemsiz (1 Puan)		Önemsiz (2 Puan)		Orta Önemli (3 Puan)		Önemli (4 Puan)		Çok Önemli (5 Puan)		\bar{x}	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Uygulama	13. Materyallerin çoğaltılması ve dağıtılmasında	2	2,6	15	19,2	21	26,9	18	23,1	22	28,2	3,55
	14. Tasarımın gerçek öğrenenlerle tam olarak uygulanmasında	2	2,6	1	1,4	17	21,8	27	34,6	20	25,6	3,65
	15. Materyalin öğrenciler tarafından nasıl kullanılacağı hakkında rehberlik edilmesinde	2	2,6	11	14,1	15	19,2	29	37,2	21	26,9	3,71
	16. Olası teknik arızalarda	0	0	2	2,6	9	11,5	26	33,3	41	52,6	4,35
Toplam											3,81	

3.3.1.5. Proje Yapma Sürecinin Değerlendirme Aşaması

Değerlendirme aşamasına yönelik ölçek maddeleri incelendiğinde en fazla işaretlenen derecenin 4 puan olduğu görülmektedir. Öğretmen adayları bu aşama için çeşitli programlar yardımıyla verilerin işlenmesi ve değerlendirilmesinde bilişim teknolojileri öğretmen adaylarıyla çalışmanın önemli olduğunu belirtmişlerdir (Tablo 6).

Tablo 6: Değerlendirme Aşamasıyla İlgili Maddelerden Elde Edilen Veriler

	Çok Önemli (1 Puan)		Önemli (2 Puan)		Orta Önemli (3 Puan)		Önemli (4 Puan)		Çok Önemli (5 Puan)		\bar{x}	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Değerlendirme	17. Sürecin öğretimsel standartlara göre test edilmesinde	1	1,3	7	9,0	25	32,1	31	39,7	14	17,9	3,64
	18. Hedeflere ne kadar ulaşıldığının saptanmasında	1	1,3	5	6,4	26	33,3	23	29,5	23	29,5	3,79
	19. Bilgisayar ortamına verilerin aktarılmasında	2	2,6	4	5,1	13	16,7	22	28,2	37	47,4	4,1
	20. Çeşitli programlar yardımıyla verilerin işlenmesi ve değerlendirilmesinde	0	0	3	3,8	11	14,1	26	33,3	38	48,7	4,26
	Toplam											3,94

3.3.2. Nitel Veriler

Bu bölümde ölçek sonunda sorulan açık uçlu sorulara verilen yanıtların verileri üzerinde durulacaktır. Açık uçlu sorulara toplam 24 kişi yanıt vermiştir.

Verilen yanıtlara göre denekler en çok teknik, program seçme, bilgisayar ortamına verileri girme vb. konularda birlikte çalışmanın avantajlı olacağını düşünmektedirler. Bu soruya verilen yanıtlardan bazıları:

- Kullanacağım program hakkında bilgi alırım.
- Verilerin bilgisayar ortamına aktarılması esnasında avantajlıdır.
- Takıldığımız yerlerde problemleri çözmemiz kolaylaşır.
- Sunum, araç gereç kullanımı açısından önemlidir.
- Matematik olarak fazla etkili olmamakla birlikte yapılan çalışmanın teknik faydası olur.

Ancak BÖTE öğrencilerinin, deneklerin kendi alan bilgilerine tam olarak hakim olmadıklarını bu yüzden içeriğin hazırlanmasında birlikte çalışmanın verimli olmayacağını belirtmişlerdir. Örnek yanıtlar:

- Alan konularımıza hakim olmadıkları için dezavantajdır.
- Alan bilgisi açısından eksiklikler olduğu için sıkıntılar yaşanabilir.
- Alan bilgisinde tamamen yardımcı olamayabilirler.
- Fransızca konusunda eksiktirler.

BÖLÜM 4

Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

4.1. Araştırmanın Problemi

Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine göre tutumları nedir ve tutumları cinsiyet ve yaş faktörlerine göre değişmekte midir?

- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine göre tutumları nedir?
- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yaşa göre farklılaşmakta mıdır?

4.2. Yöntem

4.2.1. Evren Örneklem

Araştırmanın evreni bilişim teknolojileri öğretmenleridir. Örneklem amaçlı belli kriterlere göre belirlenmiştir. Bu nedenle iki aşamalı örnekleme tekniği kullanılmıştır. Öncelikli olarak ülkemizin bölgelerine göre görev alan bilişim teknolojileri öğretmenleri adı altında yedi bölgeye özgü gruplar belirlenmiş, daha sonra 45 tane bilişim teknolojileri öğretmeni belirlenmiştir. Ankete katılanların %54,3'ü erkek, %43,5'i kadındır. Ankete katılanların %78,3'ü 24-28 yaş, %19,5'i 28yaş ve sonrası yaş arasındadır.

Ankete katılanların görev yaptıkları coğrafi bölgelere yönelik katılım sayıları verilmiştir. Katılanların %21,7'si Ege Bölgesi'nde, %13,0'ı Marmara Bölgesi'nde, %6,5'i Karadeniz Bölgesi'nde, %17,4'ü Akdeniz Bölgesi'nde, %8,7'si İç Anadolu Bölgesi'nde, %13,0'i Doğu Anadolu Bölgesi'nde, %17,4'ü Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görev yapmaktadır.

4.2.2. Veri toplama aracı

Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği Üstüner (2006) tarafından geliştirilmiştir. Ölçekte 34 madde bulunmaktadır. Maddeler beşli likert ölçeğine göre hazırlanmıştır. Ölçme aracı, Kesinlikle katılıyorum(5 puan), Katılıyorum(4 puan), Kararsızım(3 puan), Katılmıyorum(2 puan), Kesinlikle Katılmıyorum(1 puan) olarak belirlenmiştir. Aracın geçerlilik ve güvenilirlik çalışması daha önce Üstüner (2006) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin Üstüner (2006) tarafından hesaplanan KMO değeri .91 Barlet testi değeri 7835, iç tutarlılık katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Ölçek tek boyutlu bir ölçektir.

4.3. Bulgular

Bu araştırmada, cinsiyet ve yaş değerlerine göre öğretmenliğe yönelik tutumlarda bir değişiklik olup olmadığı incelenmiştir. Bu amaçla her bağımsız değişken yeni bir başlık altında sunulmuştur.

4.3.1. BT öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının betimsel incelenmesi

Ankete katılan öğretmenlerin tutum değerleri 5 üzerinden 3,51 olarak tespit edilmiştir.

Tablo- 1.

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanların Betimsel Hesaplamaları

	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	Standart sapma
Toplam	45	2,24	4,79	3,5183	,64072

4.3.2. Cinsiyet

İlişkisiz örneklem t-testi cinsiyete göre öğretmenliğe yönelik tutumda farklılık olup olmadığını incelemek için yürütülmüştür (Tablo 2). Yapılan analiz neticesinde bayanların ($\bar{x} = 3,49$; $SS = 0,58$) ve erkeklerin ($\bar{x} = 3,28$; $SS = 0,69$) ortalamalarında önemli bir farklılık ortaya çıkmamıştır ($t(43) = 0,419$; $p = 0,824$).

Tablo- 2

Cinsiyete göre öğretmenliğe yönelik tutumlarda farklılık olup olmadığını inceleyen t testi sonucu

Cinsiyet	N	Ortalama	Standart sapma	t	p
erkek	25	3,5376	,69063	,224	,824
kadın	20	3,4941	,58913		

4.3.3 Yaş

İlişkisiz örneklem t-testi yaşa göre öğretmenliğe yönelik tutumda farklılık olup olmadığını incelemek için yürütülmüştür (Tablo 3). Yapılan analiz neticesinde 24-28 yaş arasındakilerin ($\bar{x} = 3,53$; $SS = 0,63$) ve 29 yaş ile sonrakilerin ($\bar{x} = 3,62$; $SS = 0,67$) ortalamalarında önemli bir farklılık ortaya çıkmamıştır ($t(43) = -0,550$; $p = 0,585$).

Tablo-3

Yaşa göre öğretmenliğe yönelik tutumlarda farklılık olup olmadığını inceleyen t testi sonucu

Yaş	N	Ortalama	Standart sapma	t	p
24-28	36	3,4918	,63924	-,550	,585
29 ve sonrası	9	3,6242	,67403		

BÖLÜM 5

Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleklerinden Memnuniyet Durumları

5.1. Problem

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümü öğretmenlerinin mesleklerinden memnuniyet durumları nelerdir?

- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin bilgisayar dersinin yürütülmesi ile ilgili düşünceleri nelerdir?
- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin üniversitede aldıkları eğitimin mesleğe yansımaları konusundaki düşünceleri nelerdir?
- Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin mesleki açıdan kaygıları nelerdir?

5.2. Yöntem

5.2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini olarak, İzmir’de görev yapmakta olan toplam 5 bilgisayar öğretmeni alınmıştır. Ayrıca internet üzerinden anket düzenlenerek, online olarak 30 bilgisayar öğretmenine ulaşılmıştır (Tablo 2.1.). Örneklemini, İzmir’den 9, İstanbul’dan 5, Kahramanmaraş’tan 3, Kütahya, Ankara, Şanlıurfa ve Van’dan 2, Erzurum, Çorum, Çanakkale, Kırşehir, Gaziantep, Kars, Bursa, Rize, Kocaeli ve Siirt’ ten 1’ er öğretmen oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerin mezun oldukları üniversitelere göre dağılımı: Dokuz Eylül Üniversitesi’nden 13, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’nden 6, Selçuk Üniversitesi’nden 4, Ege Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi’nden 2, Hacettepe Üniversitesi, Siirt Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi’nden 1’er kişidir. Örneklem dağılım tabloları Tablo 2.1. ve Tablo 2.2. ’de verilmiştir.

Tablo 2.2.

Örneklem Özellikleri (2011-2012 Güz Yarıyılı)

		Frekans	%
Cinsiyete göre	Kadın	15	42,9
	Erkek	20	57,1
Meslek Yılına göre	1-5 yıl	21	60
	6-11 yıl	12	34,3
	11-15 yıl	1	2,9
	15 üzeri	1	2,9
Bölüme göre	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	33	94,3
	Bilgisayar Sistemleri	1	2,9
	Makine Model Öğretmenliği	1	2,9
Toplam		35	100

5.2.2.Ölçme Aracının Geliştirilmesi

Araştırmada veri toplama aracı olarak tutum ölçeği kullanılmıştır. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretmenlerinin mesleklerinden memnuniyet durumlarını ölçmek amacıyla bir ölçek geliştirilmiştir. Ölçek geliştirme aşamaları da şu aşamalardan oluşmuştur. İlk önce Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretmenleriyle ilgili bir literatür taraması yapılmıştır. Literatür taraması ve daha önce yapılmış anketler doğrultusunda 16 önermeden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur. Madde havuzundaki önermeler uzman öğretim üyelerinin görüş ve değerlendirmelerine sunulmuştur. Ölçek, uzmanlar tarafından değerlendirildikten sonra yapılan öneriler doğrultusunda bazı önermeler ölçeğe eklenmiş, bazıları ise yeniden incelenip düzenlenmiştir. Bunun sonucunda 20 önermeden oluşan bir ölçek ortaya çıkmıştır. İlk 9 madde öğretmen- ders, sonraki 7 madde öğretmen- okul, en son 4 madde ise öğretmen- meslek ilişkisini kapsamaktadır. Beşli likert tipinde olan ölçek, belirlenen 35 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretmenine uygulanmıştır. Seçeneklerin '*Kesinlikle Katılmıyorum*', '*Katılmıyorum*', '*Kararsızım*', '*Katılıyorum*', '*Kesinlikle Katılıyorum*' şeklinde sıralandığı ölçeğe öğretmenlerin, öğretmenlik mesleklerine ilişkin tutumlarını en iyi yansıttığını düşündükleri seçeneği işaretlemeleri istenmiştir.

5.3.Bulgular

Bu bölümde araştırmanın amacı doğrultusunda öğretmenlerle yapılan anketlerden elde edilen bulgular tablolaraştırılarak sunulmuştur. Bu tablolaraştırma işlemi SPSS istatistik programına göre hazırlanmıştır. Bulguların sunumunda araştırmanın amaçları temel alınmış ve bulgular aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

5.3.1.Bilgisayar Dersinin Etkililiğine Yönelik Bulgular

Araştırmanın örneklemini oluşturan Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin bilgisayar dersi ile ilgili düşünceleri araştırılmıştır. Yürütülen analizler sonucunda madde bazında elde edilen betimsel sonuçlar Tablo 3.1'de verilmiştir.

BT öğretmenlerinin beşli likert tipi bir ölçekte, bilgisayar dersinin etkililiği hakkında ortalama puan; kadınlar için 2.1, erkekler için 2,3 olarak çıkmıştır(Tablo 3.1.1). Madde bazında incelemeler yapıldığında katılımcıların en fazla "kesinlikle katılıyorum" şeklinde işaretleme yaptıkları görülmektedir. En dikkat çekici bululardan birisi öğretmenlerin büyük bölümünün öğrencilerin derse karşı ilgisizliklerinden kendilerini sorumlu tutmadıkları ortaya çıkmıştır(%82,9). Yine öğretmenlerin derse girerken motivasyonlarının düşük olduğu ortaya çıkmıştır(%65,7). Okullarda bilgisayar derslerinin seçmeli ve bir saat olması nedeniyle öğretmenliğe karşı olumsuz düşüncelere kapıldıkları sonucuna da(%82,8) varılabilir.

Tablo 3.2.

Bilgisayar dersinin etkililiğine yönelik dağılım (2011-2012 Güz Yarıyılı)

	Kesinlikle Katılmıyorum						Kesinlikle Katılıyorum					
	→											
	1		2		3		4		5			
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1) Derse yüksek motivasyonla giriyorum.	9	25,7	14	40	3	8,6	5	14,3	4	11,4		
2) Bilgisayar derslerinin öğrenciler açısından verimli geçtiğini düşünüyorum.	7	20	12	34,3	6	17,1	7	20	3	8,6		
3) Öğrencilerin derse karşı ilgilerinin yüksek düzeyde olduğunu düşünüyorum.	7	20	9	25,7	9	25,7	6	17,1	4	11,4		
4) Öğrenciler bu dersi oyun ya da eğlence olarak görmektedir.	4	11,4	2	5,7	2	5,7	6	17,1	21	60		
5) Öğrenciler not kaygısı taşımadıkları için dersi dinlememektedir.	4	11,4	5	14,3	2	5,7	6	17,1	18	51,4		
6) Öğrencilerin derse karşı ilgisizliklerinden kendimi sorumlu tutuyorum.	14	40	15	42,9	3	8,6	1	2,9	2	5,7		
7) Okullarda bilgisayar derslerinin seçmeli ve bir saat olması nedeniyle öğretmenliğe karşı olumsuz düşüncelere kapılıyorum.	3	8,6	1	2,9	2	5,7	9	25,7	20	57,1		
8) Okullarda uygulanan müfredatı öğrenciler için yeterli bulmuyorum	2	5,7	3	8,6	6	17,1	4	11,4	20	57,1		
9) Ders müfredatına uymak zorunda olduğum için öğretmenliği sıkıcı buluyorum.	2	5,7	6	17,1	8	22,9	11	31,4	8	22,9		

5.3.2. Üniversite Eğitiminin Mesleğe Yansımaya Yönelik Bulgular

Araştırmanın örneklemini oluşturan Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin bilgisayar dersi ile ilgili düşünceleri araştırılmıştır. Yürütülen analizler sonucunda madde bazında elde edilen betimsel sonuçlar Tablo 3.2' de verilmiştir.

BT öğretmenlerinin beşli likert tipi bir ölçekte, üniversite eğitiminin mesleğe yönelik yansımalar hakkında ortalama puan; kadınlar için 1.8, erkekler için 2.2 olarak çıkmıştır (Tablo 3.2.1). Madde bazında incelemeler yapıldığında katılımcıların en fazla “kesinlikle katılıyorum” şeklinde işaretleme yaptıkları görülmektedir. Bu tabloda en dikkat çekici bulgulardan birisi öğretmenlerin büyük bölümünün üniversitede alınan eğitim ile görev yapılan okuldaki bilgisayar dersi müfredatının uyuşmadığını düşündüğü ortaya çıkmıştır (%87,1). Yine öğretmenlerin aldıkları bölüm derslerinin bölüm hocaları tarafından verilmesinden yana oldukları görülmektedir (%94,2).

Tablo 3.2.

Üniversite eğitiminin meslekle ilişkisine göre dağılım (2011-2012 Güz Yarıyılı)

	Kesinlikle Katılmıyorum →					Kesinlikle Katılıyorum				
	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
12) Üniversitede alınan eğitim ile görev yapılan okuldaki bilgisayar dersi müfredatı uyuşmamaktadır.	1	2,9	5	14,3	2	5,7	9	25,7	18	51,4
13) Mezun olduğum üniversitedeki öğretim programının eksik ve ya yetersiz olduğunu düşünüyorum.	4	11,4	7	20	3	8,6	5	14,3	16	45,7
14) Üniversitelerde kontenjanların artmasından dolayı alan bilgisi yeterli olmayan öğretmenler yetişmektedir.	3	8,6	4	11,4	6	17,1	10	28,6	12	34,3
15) Üniversitede aldığım bölüm derslerinin bölüm hocaları tarafından verilmesinden yanayım.	1	2,9	1	2,9	-	-	6	17,1	27	77,1
16) Öğrenciyken hayalini kurduğum öğretmenlik mesleğini yapmaktayım.	16	45,7	6	17,1	2	5,7	6	17,1	5	14,3

3.3. Mesleki Değerlendirmeler

Araştırmanın örneklemini oluşturan Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin bilgisayar dersi ile ilgili düşünceleri araştırılmıştır. Yürütülen analizler sonucunda madde bazında elde edilen betimsel sonuçlar Tablo 3.3'de verilmiştir.

BT öğretmenlerinin beşli likert tipi bir ölçekte, mesleki değerlendirmeler hakkında ortalama puan; kadınlar için 2.04, erkekler için 2.4 olarak çıkmıştır (Tablo 3.3.1). Madde bazında incelemeler yapıldığında katılımcıların en fazla "kesinlikle katılıyorum" şeklinde işaretleme yaptıkları görülmektedir. Bu tabloda en dikkat çekici bulgulardan birisi öğretmenlerin büyük bölümünün aldığı maaşı yetersiz bulduğu görülmektedir (%91,4). Yine öğretmenlerin bilgisayar dersleri dışında, okulda başka sorumlulukların da yüklenmesinden dolayı huzursuz oldukları görülmektedir (%94,2).

Tablo 3.3.

Mesleki değerlendirmelere ilişkin dağılım (2011-2012 Güz Yarıyılı)

	Kesinlikle Katılmıyorum → Kesinlikle Katılıyorum									
	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
15) Görev yaptığım okulda, teknik konularda yetersiz olduğumu düşünmekteyim.	10	28,6	7	20	3	8,6	7	20	8	22,9
16) Bilgisayar dersleri dışında, okulda başka sorumlulukların yüklenmesi beni huzursuz ediyor.	-	-	3	8,6	-	-	13	37,1	19	54,3
17) Aynı okulda görev yapan diğer öğretmenlerin teknolojik işlerini yapmak beni mutlu ediyor.	10	28,6	16	45,7	3	8,6	2	5,7	4	11,4
18) Kendimi bilişim alanında geliştiremediğimden dolayı özel sektörde iş bulma gereksinimi hissediyorum.	9	25,7	9	25,7	7	20	3	8,6	7	20
19) Aldığım maaşı yeterli bulmuyorum.	1	2,9	-	-	2	5,7	11	31,4	21	60

Bu çalışmada, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü için Bologna iş paketi kapsamında, öğretim programının yenilenmesine yönelik iç ve dış paydaşların görüşleri bilimsel araştırma yöntemlerine uygun olarak analiz edilerek sunulmuştur. Elde edilen veriler ışığında Bölümün eğitim amacı ve program çıktıları oluşturulmuş ve aşağıda sunulmuştur.

Eğitim Amacı

Eğitim teknolojileri disiplinine uygun olarak, anlamlı öğrenmeyi sağlama ve performans geliştirme amacıyla, öğretim tasarımı süreçlerini ve öğretim yöntemlerini kullanarak farklı disiplinlere yönelik öğretim materyalleri oluşturmak. Günümüz eğitim ihtiyaçlarına uygun yenilikleri izleyebilen teknoloji, bilgi ve medya okuryazarlığını işlevsel olarak kullanabilen ve öğretebilen, etik ilkeleri benimsemiş Bilişim Teknolojileri öğretmenleri yetiştirmek.

Program Çıktıları

1. Milli kültüre ve evrensel değerlere saygı duyabilme
2. Yeterli düzeyde alan bilgisine sahip olabilme.
3. Alanıyla ilgili öğretim strateji, yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahip olabilme.
4. Öğrenme ve öğretme sürecini zenginleştirebilmek için uygun öğrenme ortamları tasarlayabilme.
5. Güncel teknolojileri bilme.
6. Güncel teknolojileri farklı disiplinlerle ilişkilendirebilme.
7. Bilişim teknolojileri öğretim programının temel öğrenme alanları ve kazanımları hakkında bilgi sahibi olabilme.
8. Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerine yönelik farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini kullanabilme.
9. Öz-düzenleme becerisine sahip olabilme
10. Öğrencileri, meslektaşları ve çevresi ile iyi bir iletişim kurabilme.

11. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin doğası ve tarihsel gelişimi hakkında bilgi sahibi olabilme.
12. Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirebilme.
13. Türkçe'yi bir iletişim aracı olarak doğru ve etkin kullanabilme.
14. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alabilme.
15. Sosyal ve kültürel etkinliklere katılabılme.
16. Bir yabancı dili günlük yaşamında ve mesleki gelişiminde kullanabilme.